

961.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOMUNIKACJI

z dnia 24 listopada 1934 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o przestrzeganiu porządku na kolejach użytku publicznego.

Na podstawie art. 1 ust. (1) i (2) i art. 12 ustawy z dnia 13 marca 1934 r. o ochronie porządku na kolejach użytku publicznego (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 285) zarządza się co następuje:

C z ę ś ć I.

Przepisy o porządku na kolejach.

§ 1. (1) Przechodzenie, przejeżdżanie, jak również przepędzanie zwierząt przez tory kolejowe jest dozwolone jedynie przez przejścia i przejazdy do tego przeznaczone, w czasie gdy nie są one zamknięte i gdy pociąg się nie zbliża.

(2) Przed przejazdami niestrzeżonymi (nie zamkniętymi) bez sygnalizacji samoczynnej, wskazującej zbliżanie się pociągów, prowadzący pojazd powinien go zatrzymać, gdy pociąg się zbliża; przed przejazdami strzeżonymi lub niestrzeżonymi (zamkniętymi) z sygnalizacją samoczynną, wskazującą zbliżanie się pociągów, prowadzący pojazd powinien go zatrzymać, gdy rogatka jest zamknięta lub gdy sygnał wskazuje zbliżanie się pociągu oraz na wezwanie dróżnika.

(3) Zwierzęta należy przed przejazdami niestrzeżonymi zatrzymywać w czasie zbliżania się pociągu w odległości co najmniej 10 m od toru.

(4) Przy przechodzeniu, przejeżdżaniu i przepędzaniu zwierząt przez przejścia i przejazdy należy trzymać się prawej strony.

(5) Na przejściach i przejazdach nie wolno zatrzymywać się, wyprzedzać innych pojazdów ani też pozostawiać zwierząt lub pojazdów.

(6) Osobom nieupoważnionym nie wolno otwierać lub zamykać rogatek na przejazdach, ani też wywierać jakiegokolwiek wpływu na ich działanie.

§ 2. (1) Wstęp na tory i torowisko kolejowe w innych miejscach, niż przez przejścia i przejazdy do tego przeznaczone, oraz chodzenie po torach i torowisku jest dozwolone:

- 1) pracownikom kolejowym, pełniącym służbę lub wykonywującym roboty na obszarze kolejowym;
- 2) pracownikom pocztowym, pełniącym służbę lub wykonywującym roboty na obszarze kolejowym, za okazaniem legitymacji, sporządzonej według wzoru, uzgodnionego z zarządem kolei;
- 3) organom Policji Państwowej, jeżeli są w ubraniach cywilnych za okazaniem legitymacji służbowej, umundurowanym zaś bez legitymowania się;

4) organom Żandarmerji, Korpusu Ochrony Pogranicza i Straży Granicznej podczas lub w związku z pełnieniem czynności służbowych, jeżeli są w ubraniach cywilnych za okazaniem legitymacji służbowej, umundurowanym zaś bez legitymowania się;

5) przedstawicielom władz sądowych, administracyjnych lub wojskowych, urzędującym na obszarze kolejowym;

6) funkcjonariuszom państwowym za okazaniem karty wstępu, wydanej przez właściwy organ kolejowy;

7) osobom niewymienionym w pp. 1—6 za okazaniem specjalnego upoważnienia, wydane go przez właściwy organ kolejowy.

(2) W przypadkach wyjątkowych właściwy organ może zabronić wstępu na tory i torowisko kolejowe osobom, posiadającym prawo wstępu na podstawie ust. (1) p. 7.

§ 3. Zabrania się uszkodzania lub zatarasowywania torów i torowiska, uszkodzania wszelkich urządzeń kolejowych jako też mostów, przepustów i budowli kolejowych, samowolnego przestawiania zwrotnic i sygnałów, ruszania z miejsca pojazdów kolejowych na torach, posługiwania się urządzeniami alarmowymi, wreszcie wywierania jakiegokolwiek innego wpływu na sposób działania sygnałów lub innych urządzeń kolejowych. Nie wolno również naśladować sygnałów kolejowych lub znaków ostrzegawczych, ani też ustawiać w pobliżu nich takich urządzeń lub używać takich świateł, któreby mogły być uważane za sygnały kolejowe.

§ 4. Nie wolno dopuszczać do wchodzenia zwierząt domowych na tor kolejowy.

§ 5. (1) Na obszarze kolejowym zabrania się palenia ognisk oraz wszelkich wogóle czynności grożących wywołaniem pożaru.

(2) Zabrania się używania ognia i palenia tytoniu w magazynach, składach i na rampach kolejowych oraz w ich pobliżu.

§ 6. Wejście na perony stacyjne i do innych pomieszczeń na stacjach, jako też wyjście z nich, dozwolone jest tylko przez przejścia do tego przeznaczone.

§ 7. (1) Wstęp na perony stacyjne i na inne ogrodzone lub zamknięte części stacji, przeznaczone do obsługi ruchu osobowego, dozwolony jest za okazaniem biletu ważnego na przejazd koleją lub biletu peronowego oraz osobom, wymienionym w § 2 ust. (1) pp. 1 — 6, pod warunkami tam wskazanymi.

(2) Do hal odjazdowych i przyjazdowych jako też do nieogrodzonych lub niezamykanych peronów i innych części stacji lub dworca mają dostęp osoby, które załatwiają sprawy związane z przejazdem koleją, z nadawaniem lub odbieraniem bagażu i przesyłek kolejowych oraz osoby, które mają uzasadniony interes w oczekiwaniu na przybycie lub odjazd pociągu.

(3) Osoby, których stan lub zachowanie się nie odpowiada przepisom, zawartym w regulaminie przewozu, mogą być usunięte przez właściwy organ kolejowy z poczekalni lub z innych pomieszczeń stacyjnych.

(4) Wprowadzanie do poczekalni i restauracji stacyjnych psów (z wyjątkiem małych piesków pokojowych) oraz rowerów, jak również palenie tytoniu w poczekalniach, może być wzbronione. Zakaz taki podaje właściwy organ kolejowy do wiadomości przez wywieszenie ogłoszenia w wymienionych lokalach.

(5) W godzinach, kiedy poczekalnie stacyjne są zamknięte dla podróżnych, mogą z nich korzystać tylko:

- 1) podróżni, którzy po przybyciu pociągiem, z powodu zasp śnieżnych lub innych zaburzeń atmosferycznych oraz z powodu braku środków komunikacji nie mogą opuścić pomieszczenia stacyjnego,
- 2) podróżni, którzy z powodu zaśląbnienia lub wskutek nieszczęśliwego wypadku w drodze pozostają na stacji do czasu udzielenia im pomocy lekarskiej,
- 3) osoby, wymienione w § 2 ust. (1) pp. 1 — 6, pod warunkami tam wskazanymi.

§ 8. Przebywanie w restauracjach i bufetach stacyjnych, nie będących zarazem poczekalniami, oraz w zakładach fryzjerskich, umywalniach i t. p. pomieszczeniach na stacji dozwolone jest tylko w celach, do których dane lokale służą.

§ 9. Zabrania się zanieczyszczania pomieszczeń stacyjnych, peronów, torów, ramp, placów, studzien, ładowni i wogóle obszaru kolejowego.

§ 10. (1) Wstęp do pociągu dozwolony jest osobom posiadającym ważny bilet jazdy koleją lub specjalne pozwolenie właściwego organu kolejowego oraz osobom wymienionym w § 2 ust. (1) pp. 1 — 6, pod warunkami tam wskazanymi i tylko w tym przypadku, gdy dana osoba ma do wykonania czynność służbową w pociągu. Regulamin przewozu może przewidzieć nadto wypadki w których do wagonu mogą wejść osoby posiadające bilet peronowy.

(2) Podróżny powinien okazać bilet jazdy przy wejściu do poczekalni, przy wejściu na peron i przy wyjściu z peronu, przy wsiadaniu do wagonu, oraz w każdym czasie podczas jazdy, gdy uprawniony organ kontroli zażąda okazania biletu; podróżny powinien oddać bilet tuż przed ukończeniem lub po ukończeniu podróży, zależnie od urządzeń, istniejących na końcowym odcinku podróży.

§ 11. (1) Po sygnale odjazdu podróżnym nie wolno wsiadać do pociągu.

(2) Podróżnym wolno wsiadać i wysiadać z pociągu tylko z właściwej strony i w miejscach do tego celu przeznaczonych.

(3) Zabronione jest wsiadanie i wysiadanie z pociągu będącego w biegu.

(4) Podczas biegu pociągu zabronione jest wychylanie się z okien, otwieranie zewnętrznych bocznych drzwi wagonów, zatrzymywanie się na pomo-

stach, przechodzenie z jednego wagonu do drugiego, jeżeli wagony nie są połączone z sobą przejściami ochronnymi, przebywanie na stopniach i wogóle w miejscach, nieprzeznaczonych dla podróżnych.

(5) Podróżnym nie wolno zatrzymywać pociągu bez uzasadnionej, ważnej przyczyny.

§ 12. (1) Przy zajmowaniu miejsc w pociągu podróżni powinni stosować się do wskazówek konduktora.

(2) Nie wolno zajmować w pociągu miejsca już zajętego przez inną osobę, jeżeli dowód zajęcia jest widoczny.

(3) Osobom płci męskiej w wieku powyżej lat 10 nie wolno zajmować miejsc w przedziałach dla kobiet nawet za ich zezwoleniem.

§ 13. Co do otwierania okien i wentylatorów, regulowania temperatury i oświetlenia wagonu, podróżni, w razie braku porozumienia, powinni stosować się do zarządzeń konduktora.

§ 14. (1) W przedziałach dla kobiet i dla niepalących nie wolno palić nawet za zezwoleniem współpodróżnych.

(2) Jeśli w pociągu znajduje się tylko jeden przedział I, II lub III klasy, to w przedziale tym palenie jest dozwolone tylko za zgodą wszystkich jadących w nim podróżnych.

§ 15. Organ ochrony kolei ma prawo usunąć z pociągu osoby, które są wyłączone od przejazdu w myśl przepisów, zawartych w regulaminie przewozu osób.

§ 16. Podróżny powinien, na żądanie właściwego organu kolejowego, usunąć lub pozwolić usunąć z wagonu:

- 1) przedmioty, których przewóz jest niedozwolony na podstawie regulaminu przewozu lub innych przepisów;
- 2) bagaż ręczny, przewyższający rozmiar przeznaczonego dla niego miejsca lub wagę, wskazaną w regulaminie przewozu;
- 3) żywe zwierzęta, z wyjątkiem przypadków, przewidzianych w regulaminie przewozu.

§ 17. Z wagonów nie wolno wyrzucać takich przedmiotów, które mogłyby wyrządzić komuś szkodę na zdrowiu lub stratę materialną, np. przez skaleczenie kogoś wyrzuconą z wagonu butelką, rozbitą szyby i t. p.

§ 18. Zabrania się uszkodzenia wewnętrznych urządzeń w wagonach, używania w nich lampek, z wiatkami elektrycznych, maszynek do grzania, palenia świec nieumieszczonych w osłoniętych latarkach, oraz palenia ośnia wogóle; powyższy zakaz nie odnosi się do używania zapalek i zapalniczek przez palaczy.

§ 19. Zabrania się umieszczania na siedzeniach w wagonie zwierząt lub przedmiotów mogących uszkodzić lub zanieczyścić siedzenie, umieszczania nóg w obuwiu bezpośrednio na siedzeniu oraz

zanieczyszczania wagonu w jakikolwiek inny sposób, w szczególności plucia na podłogę i zaśmiecania jej. Z ustępów nie wolno korzystać podczas postoju pociągu na stacjach.

§ 20. Zabrania się uprawiania zebractwa na obszarze kolejowym i w wagonach. Osobom, nieupoważnionym przez właściwy organ kolejowy, zabrania się uprawiania na obszarze kolejowym i w wagonach jakiegokolwiek handlu, gry na instrumentach, śpiewu i wszelkiego rodzaju produkcji w celach zarobkowych. Przeprowadzanie zbiórek publicznych jest dopuszczalne tylko za specjalnymi pozwoleniami władzy administracji ogólnej i właściwego organu kolejowego.

§ 21. Na obszarze kolejowym nie wolno bez specjalnego upoważnienia umieszczać ani też usuwać odezw, ogłoszeń, reklam i napisów oraz dokonywać zdjęć fotograficznych i filmowych, z wyjątkiem zdjęć osób, znajdujących się na peronie lub w pociągu, stojącym przy peronie.

§ 22. Osoby, przebywające na obszarze kolejowym, obowiązane są stosować się do postanowień niniejszych przepisów, do poleceń wydawanych w myśl tych przepisów przez pracowników kolejowych, pełniących służbę na obszarze kolejowym, oraz do wskazówek, zawartych w ogłoszeniach i na tablicach ostrzegawczych, umieszczonych na obszarze kolejowym.

C z ę ś ć II.

Nadzór nad przestrzeganiem porządku na kolejach.

§ 23. Nadzór nad przestrzeganiem porządku na kolejach sprawują organa kolejowe, wymienione w § 24, nazywane w dalszym ciągu organami ochrony kolei.

§ 24. Organami ochrony kolei są: zawiadowcy stacyj (mijanek, przystanków osobowych i agentur stacyjnych), dyżurni ruchu, kierownicy ekspedycji, kasjerzy, magazynierzy, zawiadowcy agencji celnych, kierownicy pociągów, konduktorzy, zawiadowcy odcinków drogowych, zawiadowcy odcinków sygnałowych, mostownicowie, torowi, dróżnicy, nastawniczowie, zwrotniczowie oraz strażnicy.

§ 25. Organa ochrony kolei (§ 24) mają prawo legitymowania lub stwierdzania w inny sposób tożsamości osób, które przekroczyły przepisy o porządku na kolejach, oraz prawo zatrzymania winnego i sprowadzenia go przymusowo do najbliższego organu Policji Państwowej.

§ 26. Organ ochrony kolei obowiązany jest nosić specjalną odznakę według załączonego wzoru.

C z ę ś ć III.

Postanowienia karne.

§ 27. Kary za wykroczenie przeciw przepisom § 1 — 22 niniejszego rozporządzenia określa art. 42 prawa o wykroczeniach.

§ 28. (1) Prawo nakładania grzywnien w drodze doraźnych nakazów karnych mają organa ochrony kolei, posiadające imienne upoważnienie powiatowej władzy administracji ogólnej.

(2) Zawiadowcy stacyj (mijanek, przystanków osobowych i agentur stacyjnych), dyżurni ruchu, kierownicy ekspedycji, kasjerzy, magazynierzy, zawiadowcy agencji celnych, kierownicy pociągów, konduktorzy, zawiadowcy odcinków drogowych oraz zawiadowcy odcinków sygnałowych otrzymują na wniosek właściwego zarządu kolei upoważnienia do nakładania w drodze doraźnych nakazów karnych — grzywnien do wysokości 5 zł za wykroczenia przeciwko przepisom o przestrzeganiu porządku na kolejach.

(3) Inne organa ochrony kolei, poza wymienionymi w ust. (2), mogą na wniosek właściwego zarządu kolei otrzymywać upoważnienia do nakładania grzywnien w drodze doraźnych nakazów karnych, o ile zajdzie istotna potrzeba wydania takiego upoważnienia, oraz o ile osoba, która ma być upoważniona, posiada odpowiednie do tego kwalifikacje. Wysokość grzywnien (nieprzekraczających 5 złotych) oraz wykroczenia, za które będą mogły być nakładane te grzywny, zostaną indywidualnie w każdym upoważnieniu określone.

C z ę ś ć IV.

Postanowienia końcowe.

§ 29. (1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie po upływie dni 30 od dnia ogłoszenia.

(2) Z dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego tracą moc obowiązującą wszystkie przepisy, wydane w sprawach unormowanych tem rozporządzeniem, a w szczególności: tymczasowe przepisy o przestrzeganiu porządku na kolejach, stanowiące załącznik do rozporządzenia Ministra Komunikacji z dnia 24 czerwca 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 56, poz. 444), w brzmieniu zmienionem rozporządzeniem Ministra Komunikacji z dnia 26 lutego 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 360).

Minister Komunikacji: *M. Butkiewicz*

Załącznik do § 26 rozp. Ministra Komunikacji z dnia 24 listopada 1934 r. (poz. 961).

Wzór odznaki dla organów ochrony kolei.

Pracownicy, uprawnieni do noszenia odzieży służbowej, noszą na lewym rękawie kurtki i płaszcza mundurowego odznakę: naszyty z sukna amarantowego kąta prosty, zwrócony ostrzem do góry, o ramionach długości 5 cm, końce ramion ścięte pionowo, a między ramionami kąta — godło kolejowe haftowane srebrem lub złotem odpowiednio do przysługujących pracownikowi odznak służbowych (wzór). Odznaka naszyta na rękawie 10 — 12 cm powyżej łokcia, w połowie szerokości rękawa.

Pracownicy, nieposiadający odzieży służbowej oraz pracownicy, uprawnieni do noszenia tylko czapki mundurowej, noszą w czasie pełnienia służby na lewym rękawie kurtki lub płaszcza, powyżej łokcia — opaskę o szerokości 8 cm z cienkiej tkaniny wełnianej lub bawełnianej — koloru granatowego. Na opasce naszyta odznaka tego samego wzoru i wielkości jak na rękawie munduru służbowego.

